

J3 Sürgavere Suure-Jaani linna keskväljakult 25,1 km
J3 Sürgavere from Suure-Jaani Town Square 25.1 km

Kerita viljalõikus / Kerita harvest

Suure-Jaani - Tällevere - Kerita - Sürgavere - Kabila - Epra - väike kalmistu / [Small Cemetery](#) - Suure-Jaani

1 Sõida linnast välja mööda Tallinna tänavat.

[Take Tallinna.](#)

170m >

2 Pööra Ilmatari tänavale (esimene tänav paremale).

[Take the first turn on the right, Ilmatari.](#)

330m >

Ilmatar on Soome rahvuseepose Kalevale müütiline tegelane, looduse neitsilik vaim. Ärkamisaja haridus- ja kultuurielu tuultes asutati Suure-Jaanis haridusselts Ilmatar (1878). Vanim kohalik segakoor (asut. 1890) kannab Ilmatari nime praegugi.

Ilmatar is a mythical figure in the Finnish Kalevala epic. She was the female spirit of air, impregnated by the sea and wind. During the Estonian National Awakening Movement a Suure-Jaani educational society, Ilmatar, was founded in 1878. The name was later adopted in 1890 by the local choir, which continues today.

3 Kui oled möödunud Kondase majast (paremal), pööra ristteel paremale.
After passing the Paul Kondas House on the right, turn right at the cross roads.
85m >

4 Pööra esimesest tänavast vasakule, Sõpruse tänavale.
Take the first turning left into Sõpruse (friendship).
538m >

5 Männiku tänava ristmikul pööra paremale.
At a junction with Männiku turn right.
75m >

6 Varsti pööra vasakule. Rada viib mööda valgest hoonest. Mine suurele teele.
Shortly after, turn left on to a track to the left of a white building, and go to the main road.
135m >

7 Suurel teel pööra paremale. Sõida edasi, kuni jõuad raudteeülesõiduni.
At the main road, turn right. Follow this road until you reach the railway crossing.
3,70km >

Nõukogude ajal tegutses siin aiandussovhoos ja istutati õunapuud. Varguse vältimiseks piirati õunapuuaiad taraga. Viljapuid on siin näha veel praegugi. Kui liigud edasi, näed vasakul Tõnneotsa talu värvilisi katuseplaate.

This area was planted with apple orchards during the collective farm era. The orchards were presumably fenced to prevent theft. Fortunately, some of the orchards are still being farmed. Further along the road on the left, look out for the multi-coloured roof tiles on Tõnneotsa farm buildings.

8 Vahetult pärast raudteeülesõitu pööra paremale väiksemale kruusateele. Sõida, kuni oled peaaegu jõudnud suurele maanteele.
Immediately after the crossing, fork right on to a minor, unsurfaced road. Follow the road until just before the main road.
842m >

Paremal on Rulli Tõnu talu. Omanik on seinale pannud nõukogude-aegseid esemeid ja plakateid.

On your right you will see Rulli Tõnu Farm. The owner has a collection of Soviet memorabilia and vehicles on display.

9 Enne suurt maanteed pööra paremale, möödu talust (paremal).
Before reaching the main road, turn right past farm buildings on the right.
1,34km >

10 Sõida edasi, kuni jõuad ristmikuni. Pööra paremale.
Follow this road until a junction, and turn right.
487m >

11 Ristmikul pööra vasakule.
At the junction turn left.
1,31km >

12 Kui jõuad suurele mustkattega teele, oled Kerita külas. Pööra paremale. Sõida edasi ja mine üle raudtee, kuni jõuad ristteeni Sürgaveres.
When you finally reach the main, surfaced road, at Kerita turn right. Continue along this road, across the railway, until you reach the cross roads in Sürgavere.
2,72km >

R Matka võib alustada Sürgavere raudteejaamas. Jaamas on lühike platvorm ja rongist tuleb väljuda läbi C ala.

R The ride can be started here at Sürgavere station. Make sure you are in the correct coach C of the train to get off at the short platform.

Varem asus Sürgavere raudteejaam külast kolm kilomeetrit lõuna pool. Kui raudteel tehti remonti 2012/13, viidi Sürgavere jaam külale lähemale.

Kui lähened ristteele, jääb vasakule Sürgavere koolimaja, praegu Suure-Jaani Kooli õppekoht. Algselt rajati Sürgavere mõis 17. sajandil, kuid venelased põletasid selle 1703 maha. Järgmiste sajandite jooksul kuulus mõis von Wahli perekonnale ja hoone üldplaani muudeti mitmel korral. Teine korrus lisati 1939, suuremad ümberehitused tehti 1997.

Aastal 2019 kaevati Sürgaveres välja viikingiaegne aare. Leiti 198 araabia, bütsantsi, iiri, inglise, saksa ja taani päritolu hõbemünti.

Kui tahad poodi minna, siis pööra ristteel vasakule ja paarisaja meetri pärast oled poe ees.

Sürgavere's station was located three kilometres south of the village until the railway was refurbished in 2012/3, and a new station was built much closer.

As you approach the cross roads, ahead on your left is Sürgavere School, housed in a much altered former manor house. The original Sürgavere Manor dated from the 17th century, but was burned down by the Russians in 1703. The manor was in the ownership of the von Wahl family and rebuilt several times over the following centuries. A second floor was added in 1939, when it was a school. A further renovation was carried out in 1997.

A hoard of 198 silver coins from the Viking period 991-1018AD were excavated in Sürgavere in 2019, coming from Arabia, Byzantium, Ireland, England, Germany and Denmark.

If you need the Sürgavere shop, turn left at the cross roads, and it is a short distance ahead on the right.

13 Ristteel mine otse edasi.
Continue straight on at the cross roads.
2,69km >

14 Sõida Kabila külani, kus tee pöörab paremale ja varsti vasakule. Sõida edasi mööda kruusast kõrvalteed.
Continue until Kabila, where the road swings to the right and a little after, to the left.
At this point continue straight on to an unsurfaced side-road.
2,66km >

15 Sõida, kuni jõuad mustkatttega tee. Pööra vasakule.
Follow this road until you reach a surfaced road, and then turn left.
944m >

Vasakul on maja nimega Hommiku. Maja juures on ilus väike järv.

On the left is a house called Hommiku (morning), with an attractive small lake.

16 Kui jõuad suurele tee, pööra vasakule (tee viib Vastemõisasse ja Viljandisse).
When you reach the main road, turn left (road for Vastemõisa and Viljandi).

381m >

17 Varsti pööra paremale väiksemale teele.
Soon after, turn right on to a minor, unsurfaced road.
1,11km >

See on meeldiv osaliselt mustkattega tee. Tee ääres olevad künkad on kohalikele tuntud kui Käsperi mäed.

This is a particularly pleasant road. Local people call this area the Käsperi Mountains.

18 Kui jõuad Kildu teeotsani, pööra paremale.
Reaching the Kildu road, turn right.
160m >

19 Varsti pööra vasakule väiksemale teele.
Shortly after turn left on to a minor road.
418m >

20 Tee viib metsasallu ja pöörab paremale.
The road enters a thicket and swings to the right.
3,14km >

21 Sõida, kuni jõuad Suure-Jaani väikesele kalmistule (vasakul).
Continue straight on until you come to the Suure-Jaani Väike kalmistu, small cemetery, on the left.
142m >

Väike kalmistu asutati 1911 õigeusklike matmiseks. Kui soovid, siis peatu ja vaata ringi.

Väike Kalmistu, the small cemetery, was created in 1911 for Orthodox burials. If you wish, stop and have a look around.

22 Pööra paremale Ringpuiesteele.
Take next turn right into Ringpuiestee.
270m >

23 Mine üle J. Köleri tänava ja sõida edasi mööda Ringpuiesteed.
At the main road, cross over and continue along Ringpuiestee.
645m >

24 Pööra teisest tänavast paremale.
At the second road on the right turn right.
61m >

25 Pööra kohe vasakule Kingu tänavale.
Almost immediately, take the next left turn into Kingu.
291m >

26 Kingu tänava lõpus pööra paremale Liiva tänavale.
At the end of Kingu, turn right into Liiva.
98m >

27 Surnuaia värava juures hoidu vasakule Järve tänavale. Sõida, kuni jõuad linna keskväljakule (25,13 km).

By the cemetery gate, bear left into Järve. Continue until you reach the Town Square (25.13 km).

390m >

Vasakul on surnuaia kaev ja monument. Monument on pühendatud Lembitule, 13. sajandi eestlaste vabaduse eest võitlejale, ja neile, kes võitlesid Eesti vabaduse eest 700 aastat hiljem, 1918 - 1920 aasta Vabadussõjas. Monument oli algselt Amandus Adamsoni töö ja püstitati 1926. Teise maailmasõja ajal ja järel teisaldasid vene võimud monumendi kaks korda, see pandi tagasi saksa okupatsiooni ajal, kuigi Lembitu võitles sakslaste vastu. Praegune monument, mis on originaali koopia, taaspüstitati 1990. Originaalkuju, millel puudub käsi, säilis nõukogude võimu ajal ja asus 1950. aastate teisest poolest Viljandi Muuseumis, praegu Suure-Jaani koolis. Pärast Suure-Jaani Lembitu monumendi taastamist ennistati Eestis massiliselt 1918-20. aasta Vabadussõja monumente.

Püha Johannese kiriku ehitust alustati tõenäoliselt 13. sajandi teisel poolel. Kirik rajati algselt kindluskirikuna. Nii lääneukse kohal kui idaseinas on roosaken. Kirikut on taastatud pärast Liivi sõda ja Põhjasõda, kaasnenu ümberehituste käigus on keskaegset algkuju muudetud. Kirikus hoitakse paekivist ratasristi 1598. aastast (legendi järgi aitas Anne Rätsep kohalikke inimesi katku ja nälja ajal) ja Olustvere krahvipere Fersenite mälestisi, samuti J. Köleri matuselt (1899) pärit metallpärgi.

Paremal on endine töllakuur ja vasakul väljastpoolt renoveeritud pastoraadihoone. Tõenäoliselt on see Suure-Jaani vanim elamu, arvatavalt ehitatud 18. sajandi lõpul. Majas on elanud mitmed Suure-Jaani pastorid, nõukogude ajal töötas hoones lasteaed. Tänavast kaugemal olid kirikumõisa tallid.

Kirikumõisa hoonetest pisut edasi on restoran-kohvik Arturi Juures, mis on renoveeritud 1990. aastate algul. Algselt oli hoone ehitatud loomajahu veskina 1830. Hiljem oli siin elektriijaam, mis varustas Suure-Jaani kesklinna elektriga. Kunagi oli kiriku juures järve ääres kõrts, kuid seda hoonet pole enam ammu.

On the left is the cemetery well and Lembitu monument. The monument is dedicated to Lembitu, the 13th-century Estonian freedom fighter, and to those who fought for independence from Russia in 1918 - 1920. It was created by Estonia's greatest sculptor, Amandus Adamson, and erected in 1926. During the Second World War it was successively removed twice by the Soviet regime and replaced by the German administration (even though Lembitu fought the Germans!). The present copy of the original was re-erected here in 1990, followed by many War of Independence memorials all over Estonia. The original was hidden from the Soviet authorities by Viljandi Museum. Minus part of the arm, it is now housed in Suure-Jaani School.

The Church of Saint John the Baptist was probably built in the second half of the 13th century as a fortress church. Notice the rose windows over the west door and east wall. Since the Livonian and Great Northern wars the church has been repeatedly restored over the centuries, leaving relatively little of the original mediaeval layout. The fine interior contains monuments to the von Fersen family of Olustvere Manor, and a 1598 wheel cross dedicated to Anne Ratecep who according to a legend washed and

clothed the plague dead in the Livonian War. The Church holds the original metal wreath from the painter, Johann Köler's Suure-Jaani funeral in 1899.

On the right is the former carriage shed, and on the left is the externally restored parish building. This is possibly the oldest extant building in Suure-Jaani, perhaps dating from the early eighteenth century. It has housed many local parish priests. In the latter years before restoration it was a kindergarten. Behind the parish building were the church stables.

Beyond the church buildings, Arturi Juures on your left was built in 1830, and served as a mill for animal feeds, and later for generating electricity for the town centre area. Since the 1990s it has been a popular eating and socialising place for the community. Just across the road, towards the church, was once a lakeside pub, now demolished.